

Výzva Budování kapacit pro rozvoj škol II
Povinně volitelná aktivita č. 3, 4, 6 a 7

Zpráva o ověření programu v praxi
průběžná/závěrečná¹
(vzor)

V průběžné zprávě uvádějte informace o ověření programu s jednou ověřovací skupinou v případě, že bude probíhat následné ověření s další ověřovací skupinou.

V závěrečné zprávě uvádějte souhrnné informace shrnující/rekapitulující celý proces (všechna) ověření programu, popř. informace o ověření programu, které bude realizováno jen s jednou ověřovací skupinou.

I.

Příjemce	České vysoké učení technické v Praze
Registrační číslo projektu	CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008181
Název projektu	Informace pro rozvoj demokratické společnosti
Název vytvořeného programu	Krizová komunikace
Pořadové číslo zprávy o realizaci	

II.

Místo ověření programu	Datum ověření programu	Cílová skupina, s níž byl program ověřen ²
A: Rozvoj kritického myšlení a ochrana před manipulací vedoucí ke krizovému chování Gymnázium J. A. Komenského Nové Strašecí - (2hod. 2x45–přednáška)	07. 1. 2020	studenti 3. ročníku (15+4) + učitelé (2) Gymnázium J. A. Komenského Nové Strašecí

¹ Nehodící se škrtněte.

² Uveďte stručně charakteristiku a velikost skupiny (např. 25 žáků 7. ročníku ZŠ apod.) a název organizace.

<p>Gymnázium J. A. Komenského Nové Strašecí - (3hod. 3x45 – Dílna)</p>	<p>07. 1. 2020</p>	<p>studenti 3. ročníku (15+4) + učitelé (2) Gymnázium J. A. Komenského Nové Strašecí</p>
<p>Gymnázium J. A. Komenského Nové Strašecí - (3hod. 3x45 – Dílna)</p>	<p>07. 1. 2020</p>	<p>studenti (15+4) + učitelé (2) Gymnázium J. A. Komenského Nové Strašecí</p>
<p>B: Podpora aktivit vedoucí k aktivnímu osobnímu rozvoji a ochraně zdraví</p>		
<p>Gymnázium J. A. Komenského Nové Strašecí - (2hod. 2x45–přednáška)</p>	<p>10. 1. 2020</p>	<p>studenti (15+4) + učitelé (2) Gymnázium J. A. Komenského Nové Strašecí</p>
<p>Gymnázium J. A. Komenského Nové Strašecí - (2hod. 2x45 – Dílna)</p>	<p>10. 1. 2020</p>	<p>studenti (15+4) + učitelé (2) Gymnázium J. A. Komenského Nové Strašecí</p>
<p>Gymnázium J. A. Komenského Nové Strašecí - (4hod. 4x45 – Dílna)</p>	<p>10. 1. 2020</p>	<p>studenti (15+4) + učitelé (2) Gymnázium J. A. Komenského Nové Strašecí</p>

III.

<p>1. Stručný popis procesu ověření programu</p>
<p>a) <i>Jak probíhalo ověření programu (organizace, počet účastníků, počet realizátorů atd.)?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Ověření programu se uskutečnilo na základě dohody a součinnosti s ředitelem Gymnázia Nové Strašecí panem PhDr. R. Speiglem a pedagogickými zástupci dvou vyučovacími tříd (studentů 2. a 3. ročníku)</i> - <i>Program byl ověřován formou přednášek a dílen na Gymnáziu J.A. Komenského Nové Strašecí</i> - <i>Ověření se zúčastnila jedna skupina studentů (19 studentů) a jejich dva třídní pedagogové + ředitel gymnázia</i> - <i>Počet realizátorů ověření: pět osob</i> - <i>Proces ověření probíhal formou souboru přednášek a dílen, které byly doplněné výukovými materiály (pracovním sešitem, manuálem, metodikou a pracovními listy).</i>

- Pro názornost a zvýšení efektivity výuky byla její část realizována interaktivně, při níž se účastníci přímo a bezprostředně zapojili do testování vysvětlované problematice (zejména pokud jde o metodu poznávání osobnostního profilu se zaměřením na sebepoznávání).
- Zvláštní doplněk tvořil soubor testovacích materiálů k vyplnění s možností klást otázky a dostávat odpovědi.
- Výuka probíhala interaktivní formou, v jejíž průběhu účastníci aktivně vstupovali do výkladu a ověřovali si nové poznatky s jejich školními znalostmi.

b) Jaký byl zájem cílové skupiny?

- Cílová skupina projevovala aktivní zájem a osobní účast v průběhu celého souboru výuky.
- Zájem cílové skupiny se projevovat zvláště doplňujícími otázkami na realizátory a zájmem o výukové materiály.
- Obsahově se zájem zaměřil na problematiku, která není součástí školní výuky.

c) Jaká byla reakce cílové skupiny?

- Cílová skupina byla pedagogy na obsah programu rámcově připravená, což se projevilo ukázněností při výuce a cíleně kladenými otázkami. Účastníci poté o problematice mezi sebou diskutovali. Na doplňující otázky realizátorů odpovídali věcně.
- V osobních rozhovorech převažovala aktivní účast otevřenějších jednotlivců.

d) Jaký byl zájem cílové skupiny?

- Cílová skupina projevila „zvědavý“ zájem již v „první minutě“ výuky, který se v dalším průběhu výuky – po bližším seznámení se s celým obsahem - proměnil v zájem o pochopení a zvládnutí matérie jako celku. Napomohla tomu zejména interaktivnost výuky, možnost aktivně vstupovat do přednášeného učiva svými dotazy a zejména ho pak „ovlivňovat“ vlastním vyplňováním testů a dotazníků.
- Z hlediska dalšího uplatnění programu se tak právě interaktivita jeví jako základní složka výuky.

e) Jaká byla reakce cílové skupiny?

- Reakce cílové skupiny byly vesměs pozitivní. Různily se pak v projevech. U studentů emočně vnímavějších byl zájem veřejně projevován v dotazech a snaze více pochopit. Studenti se přitom nijak vzájemně nerušili, nevstupovali neukázněně do diskuse (což je dáno také jejich výběrem a pedagogickým vedením), přitom byli aktivní a svůj zájem se neobávali projevit veřejně.

2. Výsledky ověření

a) Výčet hlavních zjištění/problémů z ověřování programu:

- *Obsahová skladba a tematické rozložení programu „Kritické myšlení“ bylo zvolené vhodně, zejména s přihlédnutím k jeho zajímavosti pro každého, kdo má zájem o sebepoznání a poznávání lidí, jakož i s ohledem na vhodné doplnění školního studia cílové skupiny (odpovídalo na vybrané otázky a rozšiřovalo rámcovou výuku ve škole).*
- *Volba realizátorů programu byla zvolena dobře, zvláště s ohledem na jejich odborné zaměření a osobnostní předpoklady, což se projevilo v racionální diverzifikaci a zvýšení účinku realizace programu.*
- *Jako vhodné se ukázala struktura realizátorů rovněž z pohledu věkového složení, logického prolnutí témat a rovněž genderového vyvážení.*
- *Jako možnost rozvoje programu do budoucna se ukazuje jeho prohloubení v detailnějších otázkách, které by účelně rozšířily školní výuku (např. na „ose“: sebeznání – kritické myšlení – manipulace).*
- *Jako podnět k dalšímu rozvoji se ukázala časová dotace na program. Jeho obsah by klidně snesl i větší časový prostor, a to zvláště pokud jde o diskusi a praktickou aplikaci v rámci dílen (případně i návštěvy specializovaného psychologického pracoviště).*
- *Počet účastníků se z pohledu efektivnosti ukázal jako vhodný. Ukázalo se to zvláště v možnosti reagovat na všechny položené otázky. Odpovědi pak směřovali k možnosti samostudia.*

b) Návrhy řešení zjištěných problémů:

- *Spíše, než o problémech by bylo vhodnější mluvit a podnětech, zkušenostech a inspiraci, jelikož skutečné problémy ve smyslu nějakých krizových situací či neočekávaných událostí nenastaly.*
- *Pokud se soustředíme na podněty, tak na prvním místě bude pro další realizaci vhodné tematické prohloubení jednotlivých částí programu. Mohlo by jít zejména o cílené zaměření do sféry komunikace mezi lidmi navzájem, komunikaci „sama se sebou“ a také „komunikace na dálku“, tj. v rámci sociálních médií. Bylo by tak možné efektivnější prohloubení znalostí, pokud jde o obranu před manipulací na sociálních sítích, ale i řešení konkrétních krizových situací vyvolaných „vnitřními“ konflikty při řešení osobních problémů.*
- *Časová dotace na program může být více strukturovaná, tj. co do množství rozložená do více kratších úseků a co do obsahu zvětšením prostoru pro praktické otázky. Do budoucna je tak možné ještě více přiblížit jednotlivá témata a zvýšit efektivnost výuky.*
- *Jako vhodné se dále ukázalo případné rozdělení studentů v rámci jednotlivých bloků výuky. Například je možné jejich rozdělení až na úroveň dvojic, které pak snáze vyjádří svoje pocity a přesněji a také sebejistěji mohou formulovat otázky.*
- *Realizace programu či jeho části v prostorách aplikační praxe (např. psychologického ústavu) vyžaduje dlouhodobou přípravu a detailní koordinaci vedoucího programu a jeho účastníků. Ve výsledku musí být připraven časový harmonogram rozdělen až na úroveň minut. Při dobré přípravě a dokonalé koordinaci a také součinnosti je však možné takový program zajistit. Možná by bylo v této souvislosti do budoucna – pro příští aplikace - vhodné připravit metodický list k přípravě podobných akcí.*

c) Bude/byl vytvořený program upraven?

- *Realizátor je do budoucna připraven program upravit ve smyslu výše uvedených podnětů tak, aby dále prohluboval znalosti účastníků mimo standardní školní výuku. V tomto smyslu poskytl podnět pedagogům gymnázia J. A. Komenského v Novém Strašecí a je připraven jim v tom být nápomocen..*

d) *Jak a v kterých částech bude program na základě ověření upraven?*

- *Dle předběžných úvah by se případná úprava programu mohla týkat následujících oblastí: i) tematická skladba; ii) časová dotace iii) rozdělení účastníků v rámci jednotlivých částí programu a iv) místa realizace programu.*
- *V oblasti i) – tematická struktura, se počítá s doplněním programu zejména o otázky bezpečnosti uživatelů sociálních sítí, problematiku psychologie osobnosti a sebepoznávání, využití logiky v argumentaci, vyhledávání informací, a také aktualizace problematiky ve vztahu organizace psychologického výzkumu a léčby v rámci státu.*
- *V oblasti ii) – časová dotace a její rozšíření dovolí více strukturovat témata v rámci menších celků, aby bylo možné zvýšit osobní aktivitu studentů.*
- *V oblasti iii) – rozložení účastníků v rámci jednotlivých programů sleduje výraznou individualizaci výuky (až na úroveň dvojic), která odpovídá záměru, aby studenti mohli sami sebe více konfrontovat s okolím, ale i dosaženými znalostmi o poznávání osobností.*
- *V oblasti iv) – místa pro realizaci programu je velmi inspirativní záměr využít další „atraktivní“ prostory pro výuku, zvláště pak dotčenou praxí, kde by bylo možné vybranou část programu realizovat. Jako vhodné se ukazují zejména psychologické poradny.*

3. Hodnocení účastníků a realizátorů ověření³

a) *Jak účastníci z cílové skupiny hodnotili ověřovaný program?*

- *Z průběžné komunikace a rozhovorů, jakož i dotazníkového šetření obecně vyplynulo, že účastníci program přivítali jako vhodné až vítané doplnění jejich školní výuky a přinesl jim nové poznatky.*
- *Ukázalo se současně, že o podobné akce jsou pro ně zajímavé nejen jako zdroj dalšího poznání, ale také možnost přijímat nové podněty od jiných osob, než jsou jejich učitelé a kamarádi.*
- *V rámci osobního dotazování a diskuse byla oceňována zejména novost a podnětnost obsahu programu, včetně přitažlivé prezentace, stejně jako příležitost prakticky se „otestovat“ v připravených dotaznících.*
- *Podněty z dotazníkového šetření potvrdily různost osobnostního zaměření jednotlivých účastníků, a také jejich odlišné znalosti, dovednosti, ale i emoční inteligenci.*
- *Vysokého hodnocení realizace programu se dostalo rovněž od přítomného pedagogického doprovodu. V osobních rozhovorech se jejich podněty zaměřili do sféry větších podrobností a širě tematického záběru.*

b) *Co bylo v programu hodnoceno v rámci ověřovací skupiny nejlépe?*

- *Pokud odpovídáme na otázku po nejvyšším hodnocení jednotlivých součástí programu, musíme především zohlednit odlišné metody posuzování jednotlivých účastníků, jejich očekávání, jakož i různé úrovně jejich znalostí a dovedností. Odpověď na otázku tak lze spíše „zprůměrovat“, čímž můžeme dosáhnout jisté míry objektivizace, což ale neznamená, že názory se někdy až diametrálně odlišovali.*
- *V rámci osobních rozhovorů skupina pozitivně hodnotila tematickou různorodost programu, dodržení časového harmonogramu a obsahovou úroveň a v neposlední řadě vysokou úroveň prezentace. Výukové materiály byly hodnoceny převážně pozitivně, či maximálně neutrálně, avšak jako přínosné z pohledu jejich doplňku k základnímu studiu.*

³ Vychází z evaluačních dotazníků žáků, učitelů, realizátorů programů – pracovníků neformálního vzdělávání či záznamů z rozhovorů s dětmi, které příjemce uchovává pro kontroly na místě.

- *Písenná hodnocení pak ukázala větší diferenciaci názorů od naprosté spokojenosti až po nespokojenost – a to v rámci jedné skupiny. Naopak – pokud jde o sebeprojekci vlastních dovedností a schopností, převažovalo – až na výjimky – nadprůměrné sebehodnocení.*

c) *Jak byl hodnocen věcný obsah programu?*

- *V osobním dotazování byl věcný obsah programu celkově hodnocen velmi vysoko, o čemž svědčila zejména aktivita účastníků při jeho realizaci a dotazy na realizátory, jakož i vzájemné diskuse. Zvláště se líbila tematická bohatost programu a jeho prezentace.*
- *Rozdílná úroveň dosažených školních znalostí účastníků se v osobních rozhovorech a dotazováních projevila zájmem o různé otázky. V písemných hodnoceních se tato odlišnost prohloubila a projevila v rozdílném hodnocení obsahu jednotlivých součástí programu.*

d) *Jak bylo hodnoceno organizační a materiální zabezpečení programu?*

- *Organizační zabezpečení programu bylo v osobních rozhovorech účastníky hodnoceno jednoznačně pozitivně. Přesný harmonogram a jeho dodržení bylo přijato s povděkem.*
- *Pokud jde o materiální zabezpečení, díky podpoře školy, která je při programu nezbytná, bylo materiální zabezpečení na standardní úrovni, včetně zajištění občerstvení a potřebných přestávek.*
- *V písemných hodnoceních převažovalo rovněž pozitivní či maximálně neutrální hodnocení, což potvrzuje, že program probíhal dle očekávání.*

e) *Jak byl hodnocen výkon realizátorů programu?*

- *V osobních rozhovorech se účastníci k výkonu realizace vyjadřovali vesměs kladně, v některých oblastech až výborně (praktické zapojení do prezentací). Potvrdilo se, že ve větší skupině je otevřenost k vyjádření o něco nižší a v užších skupinách otevřenost naopak roste.*
- *Písenná hodnocení potvrdila tento předběžný závěr, přičemž různorodost očekávání se projevila v různosti hodnocení. Ani přitom však nelze mluvit o celkově odlišném hodnocení proti osobním rozhovorům.*

f) *Jaké měli účastníci výhrady/připomínky?*

- *V osobních rozhovorech byla o výhrady či připomínky k programu či realizátorům spíše nouze. Účastníky bylo potřeba podněcovat k odpovědím na konkrétní otázky, které směřovaly například k jejich zájmu o speciální otázky, aplikační praxi apod., kterým se pak - s ohledem na časovou dotaci – nebylo možné věnovat ze všech úhlů pohledu.*

g) *Opakovala se některá výhrada/připomínka ze strany účastníků častěji? Jaká?*

- *V osobních rozhovorech se nic takového neprojevovalo. Z vědomostně a znalostně rozdílné skladby účastníků by se nechalo usuzovat, že zásadní připomínky nejsou. Menší – spíše podněty – se objevily v již zmíněném zájmu o speciální otázky, například osobnostního rozvoje a sebezpoznávání.*

h) *Budou případné připomínky účastníků zapracovány do další verze programu? Pokud ne, proč?*

- Realizátor s vedením gymnázia diskutoval zapracování podnětů a návrhů do další verze programu, což nebylo odmítnuto. Jako otázka spíše zůstává jejich propojení s další výukou, resp. časovými možnostmi jejich doplnění do výuky. Časová dotace výuky pro vyšší ročníky gymnázia, kam patří i předmětný program, je velmi napjatá a její rozšíření je nutně velmi citlivě koordinovat tak, aby studenti mohli zvládnout zejména základní výuku. Otázka tak zůstala otevřená s tím, že se se k ní vrátíme v příštím období.

i) Jak byl program hodnocen ze strany realizátorů programu?

- Ze strany realizátorů programu lze obecně říct, že program splnil cíle, které si vepsal do svého záměru. V jednotlivostech a konkrétních oblastech (viz výše) lze pak pracovat na jeho modifikaci, resp. by to bylo užitečné.
- Zvláštní pozornost si zaslouží poznatek, že program může sloužit jako „odrazový můstek“ pro další – navazující programy. V tomto smyslu je možné jeho rozšíření a vyšší míra specializace.

j) Navrhují realizátoři úpravy programu, popř. jaké?

- Aktuálně realizátoři na úpravě programu nepracují – zvláště s ohledem na nutnost úzké koordinace se školou, resp. souladu s rámcovým vzdělávacím programem v konkrétním ročníku studia. Nicméně – program by v zásadě v dané koncepci a struktuře obstál v dané podobě i do budoucna. Mohl by být pouze modifikován s ohledem na specializaci či zájem studentů na základě jejich priorit. Upravený program by pak sledoval modifikaci obsahové struktury, časovou dotaci a také cílené rozdělení účastníků (viz výše).
- Pokud by mělo dojít k zásadnější úpravě programu, tj. jeho celkové koncepce a zaměření, měl by se přitom zohlednit stav výuky jednotlivých předmětů a politiky v oblasti vzdělávání a získávání dovedností. Bez toho by zásadní změně programu scházela účinná argumentace.

k) Budou tyto návrhy realizátorů zapracovány do další verze programu? Pokud ne, proč?

- V případě zájmu ze strany gymnázia, resp. jiných škol, jakož i širších podnětů by byly návrhy efektivně zapracovány do další verze programu. Lidský kapitál i zájem je na to připraven a dovoluji si říct, že členové týmu by to i uvítali.

l) Konkrétní výčet úprav, které budou na základě ověření programu zapracovány do další/finální verze programu:

- Úprava obsahové struktury jednotlivých bloků
- Časová dotace jednotlivých bloků
- Tematické zaměření vybraných bloků
- Návrh na nové rozdělení účastníků do skupin
- Zvýšení účinnosti sejetí tématu s praxí přes realizaci na místech aplikace programů

	Jméno, příjmení, titul	Datum a místo	Podpis
Zpracoval/a	Peter Mišúr, Mgr.	20.6.2020	<i>Peter Mišúr</i>

